

Skatteministeriet

17. december 2019
J.nr. 2019 - 7976

Samrådsspørgsmål A, B og G

- Tale til besvarelse af spørgsmål A, B og G den 17. december 2019

Spørgsmål A

Hvordan forholder ministeren sig til de bekymringer, som Per Christensen, formand for 3F, Claus Jensen, formand for Dansk Metal, og Lars Sandahl Sørensen, direktør for Dansk Industri, giver udtryk for gennem det brev, som er refereret til i Børsen den 24. oktober 2019, hvor de skriver ”vi er bekymrede for, hvordan afgiftsstigningen på det nuværende regelgrundlag vil stille mange af Danmarks ejerledede og familieejede virksomheder rundt om i lokalsamfundene. Her er tale om rigtig mange små og mellemstore virksomheder, som de kommende år skal investere massivt i digitalisering og grøn omstilling for fortsat at kunne fastholde og udvikle arbejdspladser.”

Spørgsmål B

Hvad forventer ministeren tredoblingen af generationsskifteskatten vil få af betydning for de familieejede virksomheders investeringsmuligheder?

Spørgsmål G

Ministeren bedes redegøre for de beregningsmæssige forudsætninger for provenuberegningerne i lovforslaget, herunder hvordan ministeren kan love, at der ikke er beskæftigelsesmæssige konsekvenser eller konsekvenser for væksten ved lovforslaget, når ministeren ikke kan redegøre for påvirkningen på antallet af generationskifter og ikke kan vurdere, om andre ejerformer tilvælges, jf. svar på nr. 15 og 16.

Indledning

Vi er nu nået til besvarelse af spørgsmål A, B og G af Louise Schack Elholm (V).

Jeg vil også her starte med at besvare de tre spørgsmål samlet, hvorefter jeg naturligvis vil besvare udvalgets opfølgende spørgsmål.

Baggrund for genindførelse af en ensartet bo- og gaveafgift

Som jeg slog fast i min indledningstale til dette samråd, har Danmark fået en ny regering og et nyt politisk flertal. Vi ønsker at sætte velfærd før skattelettelser, styrke de unges uddannelser, forbedre rammerne for den grønne omstilling mærkbart og forbedre hjælpen til syge og psykisk sårbare.

Vi har meget klart sagt, at vi vil tilbagerulle den tidligere regerings skæve skattelettelser. Derfor tilbageruller vi den tidligere regerings milliardskattelettelse til nogle af landets rigeste familier og genindfører en ensartet bo- og gaveafgift på 15 pct.

Det betyder, at vi med finanslovsaftalen eksempelvis kan ansætte 1.000 flere sygeplejersker, at vi kan indføre minimumsnormeringer, styrke indsatsen for personer, som lever med psykiske lidelser og investere i uddannelse, så danske virksomheder og lønmodtagere rustes endnu bedre i kampen om vækst og arbejdspladser.

Og ikke mindst styrker vi investeringerne i uddannelse markant, så danske virksomheder og lønmodtagere rustes endnu bedre i kampen om vækst og arbejdspladser. Vi sætter en stopper for blå bloks omprioriteringsbidrag, som alene i 2020 vil medføre besparelser for 700 mio. kr. på de unges uddannelser.

Det er afgørende for at fastholde vækst og arbejdspladser i Danmark, så vi i fremtiden kan tilbyde virksomhederne medarbejdere med de rigtige kvalifikationer og et højt fagligt niveau. Det er også det, jeg hører, når jeg taler med virksomhedsledere og tillidsfolk ude i landet.

Det er derfor, vi med finanslovsaftalen prioriterer markant flere investeringer i uddannelse, minimumsnormeringer, sundhed og grøn omstilling.

En prioritering, jeg ved, at blandt andet fagbevægelsen er helt enig i.

Spørgsmål A

I spørgsmål A spørges til, hvordan jeg forholder mig til de bekymringer, dele af fagbevægelsen har i forhold til genindførelse af en ensartet bo- og gaveafgift.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), som 3F er en del af, har afgivet høringssvar til L 76. I høringssvaret fremhæver FH, at der med forslaget sikres en ensartet beskatning af arv. Det er ifølge FH både rimeligt og samfundsøkonomisk ansvarligt.

FH fremhæver også, at lovforslaget vil medføre mindre ulighed, og at det samtidig bidrager med et væsentligt skatteprovenu, der kan prioriteres til investeringer i fremtidig vækst og velstand.

Endelig fremhæver FH i deres høringssvar, at afgiftsforhøjelsen vil medføre en likviditetsmæssig belastning, men at denne udfordring håndteres via retskravet om henstand med en forlænget tilbagebetalingsperiode fra 15 til 30 år.

Jeg synes det er nogle fine betragtninger fagbevægelsen har i deres høringssvar. Skattelettelser til de rigeste, finansieret af nedskæringer i velfærden og i de unges uddannelser, bliver aldrig godt for den almindelige danske lønmodtager. Det ved regeringen og det ved fagbevægelsen.

Spørgsmål B

Jeg vil nu gå over til besvarelse af spørgsmål B om, hvorvidt indførelsen af en ensartet bo- og gaveafgift vil få betydning for investeringerne i de familieejede virksomheder.

Genindførelsen af en ensartet bo- og gaveafgift på 15 pct. vil betyde, at afgiften igen bliver ens for alle ligesom før afgiftsnedsættelsen i 2017. Det vil sikre, at beslutningen om, hvorvidt en virksomhed skal overdrages til f.eks. eksterne købere eller generationsskiftes inden for familien i mindre grad påvirkes af selve afgiften.

Og det er jo økonomisk set sundt, når ønsket er en hensigtsmæssig investerings- og erhvervsstruktur, der understøtter væksten og beskæftigelsen i samfundet som helhed.

Det bakkes også op af uafhængige økonomer. De Økonomiske Råd slår i deres rapport *"Produktivitet 2017"* fast, at den nedsatte afgift kan have negative samfundsøkonomiske effekter. For eksempel ved at reducere produktiviteten, fordi virksomhederne ikke tilskyndes til at anvende de mest effektive ledelses- og ejerformer.

OECD er også klar i deres vurdering fra januar 2019, hvor de skriver, at *"skattefavouriseringen af generationsskifte indenfor familien hæmmer iværksætter- og investeringer"*.

Bo- og gaveafgiften er en skat på ejerne af virksomhederne og ikke på selve virksomheden. Hvis ejerne ikke har den fornødne likviditet til at betale afgiften ved overdragelsen, giver vi nu et retskrav på henstand. Det giver arvingerne mulighed for at afdrage beskatningen gradvis over 30 år, så tæppet ikke rives væk under virksomhederne.

Det er en god model, som faktisk også er omtalt i Økonomiske Råds rapport *Produktivitet 2017* - citat:

" Der er imidlertid også andre måder at forsøge at undgå et sådant likviditetsdræn. Eksempelvis kan mulighederne for afdrags- eller indefrysningsordninger udvides. En sådan løsning er en mere direkte måde at håndtere likviditetsproblemet på, og samtidig vil en sådan løsning ikke forvride beslutningen om generationsskifte. "

Det er den anbefaling vi følger op på ved at indføre et retskrav på henstand, så afgiften kan afdrages gradvist over 30 år.

Vi anerkender også, at det er vigtigt, at virksomheder bliver værdiansat så objektivt, gennemsigtigt og præcist som muligt, når der skal gennemføres et generationsskifte. Af den grund nedsætter vi en ekspertgruppe, som ser nærmere på udfordringerne og kommer med forslag til modeller for værdiansættelsen. Ekspertgruppen forventes at fremlægge sine anbefalinger senest medio 2021, så eventuelle lovændringer kan gennemføres i efteråret 2021.

På dette grundlag er jeg enig med de økonomiske betragtninger, som fremgår af det lovforslag, min forgænger på posten som skatteminister fremsatte for Folketinget i 2016 med L 183: Ændringer i bo- og gaveafgiften vurderes ikke at have betydning for investeringerne i samfundsøkonomien som helhed.

Og i langt de fleste tilfælde mener jeg heller ikke, det vil have væsentlig betydning for investeringerne i de enkelte virksomheder.

Spørgsmål G

Og så er vi kommet til spørgsmål G om forudsætningerne for provenuberegningerne i lovforslaget. Herunder om ministeren kan garantere, at lovforslaget ikke får betydning for væksten og beskæftigelsen.

I forhold til provenuberegningerne er der taget udgangspunkt i de samme grundlæggende forudsætninger, som den tidligere regering anvendte i forbindelse med nedsættelse af afgiften. Som supplerende læsning kan jeg således henviser til de økonomiske bemærkninger til L 183 om ændring af boafgiftsloven og forskellige andre love fra folketingsåret 2016-17.

I provenuvurderingen er det beregningsteknisk lagt til grund, at tilbagerulningen af bo- og gaveafgiften i gennemsnit fremadrettet vil vedrøre overdragelser til en samlet værdi på ca. 13,5 mia. kr. årligt. Dette grundlag er fastholdt nominelt, da en mekanisk opregning med BNP vurderes at medføre en overvurdering af provenuvirkningen.

På dette grundlag skønnes det, at tilbagerulningen vil medføre et umiddelbart merprovenu på 1,3 mia. kr. årligt, svarende til ca. 1 mia. kr. årligt efter tilbageløb.

For god ordens skyld skal det understreges, at provenuvurderingen ved L 76 – ligesom ved L 183 fra 2016-17 – er forbundet med betydelig usikkerhed.

I forhold til effekten på beskæftigelsen og væksten vil jeg henvise til min besvarelse af samrådsspørgsmål B.

Der er ikke fagligt belæg for at konkludere, at indførelsen af en ensartet beskatning vil have betydning for investeringerne og dermed beskæftigelsen og væksten i samfundsøkonomien som helhed. Den vurdering understøttes som nævnt af både De Økonomiske Råd og af OECD.

Afslutning

Det er – som jeg har sagt før – meget enkelt: Regeringen gik til valg på at tilbagerulle den skæve skattelettelse, den tidligere regering gav til nogle af landets mest velhavende familier, og prioritere velfærd, herunder uddannelser. Og det er det, vi gør med dette lovforslag. Vi tilbageruller skattelettelsen, og pengene bruger vi blandt andet på at sikre gode uddannelser. Det er vores bud på en ny og retfærdig retning for Danmark.